

Uredništvo: Ljubljana, Knačjeva ulica 5. Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126. Njave ponedeljek zjutraj. — Na roka se posebej in velja po pošti prejemana Din 4., po razpisnih dnevih dostavljena Din 5. — mesечно.

Maribor: Gosposka ulica 11, Telefon št. 2440.

Celje: Strossmayerjeva ul. 1, Tel. 66.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

JUTRO

Ponedeljska izdaja

„Življenje in svet“

KRVAVI BOJI ZA MADRID

Uporniki pritiskajo z vseh strani in so mesto že povsem obkolili

Madrid, 25. oktobra. AA. Glavni uspeh, ki so ga včeraj dosegli uporniški konjeniki, je bil ta, da so pretrgali železniško zvezo med Madridom in vzhodno Španijo. Iz prestolnice vodi sedaj le še navadna cesta proti Valenciji, ki gre preko Taranconu. Konjeniškim oddelkom so včeraj pomagali tudi tanki ter motorizirano topništvo. Operacije je vodil general Varela. Tudi uporniška letala so bila stalno v akciji. Oddelki konjeniškega polka, ki pod poveljstvom polkovnika Monastera operira na cesti med Tolodom in Madris Napalom, so v široki fronti napadli vladne čete na obrežjih reke Tago. Svrha tega napada je bila, da bi zavzeli teren severno Illescasu vse do obrežja reke Jarame. Na ta način bi uporniška vojska prišla do ceste, ki je le 5 km oddaljena od Aranjueza, nakar bi lahko pretrgala zvezo vladne vojske z Madridom. Ob 10. dopoldne so uporniški konjeniki zavzeli vas Borox. Napredovali so za 7 km.

La Coruna, 25. oktobra. AA. Tukanjska radijska okladna postaja je sporočila, da so uporniške čete na centralni fronti zavzele Escivias in Borox. Neka uporniška eskadrala letal se je pojavila tudi nad Madridom. Na ta način bi lahko pretrgala zvezo vladne vojske z Madridom. Ob 10. dopoldne so uporniški konjeniki zavzeli vas Borox. Napredovali so za 7 km.

Barcelona, 25. oktobra. AA. Katalonska vlada je odredila mobilizacijo 4 letnikov rezervistov in revizicijo vsega orožja, kar ga je še v privatnih rokah.

Danes se je vršilo zborovanje, ki se ga je udeležilo okrog 40.000 delavcev. Na njem naj bi se manifestirala slova, ki vlada v vrstah 4 katalonskih delavskih zvez.

Barcelona, 25. oktobra. AA. Uporniška ofenziva pri Tardientu se je ponovila. Vladne čete so ujele večje število uporniških vojakov.

Kataloncev v Angliji ne marajo

London, 25. oktobra. AA. Neki voditelj katalonskih ekstremistov, ki je danes prišel v London in bi moral v nekem večjem krogu predavati o situaciji v Španiji, se je moral takoj vrniti nazaj, ker je dobil baš o prihodu letala na croydonsko letališče sporočilo, da se ne sme muditi v Angliji.

Senzacionalno odkritje v Angliji

London, 25. oktobra. AA. Preiskava, ki so jo uvedle angleške oblasti v nekih tukajšnjih tvornicah, se je zaključila s senzacionalnimi rezultati. Ugotovili so, da so v nekih tovarnah tajno izdelovali granate in drugo strelivo. Tovarnarji so izjavili, da so te granate izdelovali po naročilih pariških industrijcev. Splošno sodijo, da je bilo izdelanih v teh tovarnah že preko 100.000 granat.

Kaj bo storila Rusija

Pariz, 25. oktobra. AA. Listi danes opozarjajo z vso resnostjo na sklepe ruske vlade glede Španije, vendar ne verujejo, da bodo šli Rusi do skrajnosti. »Journal« pravi med drugim, da Rusija tokrat ni pravi izjavi, da bo opustila nevtralnost, vendar se je doslej še vedno zadovoljila s tako izjavo. Po mnenju lista je ruska izjava celo zelo zmerna. Vsaka odločnejša izjava bi nedvomno povzročila nov hud spor. »Matin« je mnenja, da ruske izjave že zaradi njene obzirnosti ne gre jemati skrajno resno. »Echo de Paris« pa pravi: Sovjetska vlada se zaveda, da bi eventualna evropska vojna postala katastrofalna baš za Rusijo. Zato se je pričel tudi v Moskvi zdravi razum upirati možnosti, da bi se izvala vojna. Pri vseh ruskih akcijah gre v glavnem za velik bluff za željo, da bi se vsaj kolikor toliko pomirili oni elementi, ki bi hoteli, da bi bil boljševizem neke vrste mesianizem. V ostalem se bo že v nekaj dneh pokazalo, kam so Rusi merili. List se bavi tudi s prekinitvijo portugalsko-španskih odnosov. Vsekakor je treba priznati, da neke sile podpirajo vladu v Burgozu. Priznanje uporniške vlade bi morda legaliziralo to pomoč. Na drugi strani pa bi tako priznavanje razdelilo Evropo v dva tabora.

Bojazen v Berlinu

Pariz, 25. oktobra. AA. Iz Frankfurta poročajo: V svojem poročilu o ruskem postopanju glede na Španijo pravi »Frankfurter Zeitung« med drugim: Bojimo se, da bo prišlo dejansko do hudega spora, če Moskva izvrši svojo grožnjo. Treba je počakati na to, ali se bodo najekstremnejši elementi v Moskvi zadovoljili z izjavo, ki jo je dal ruski zastopnik v Londonu, ali pa bodo še

na dalje odločno zahtevali rusko intervencijo v korist vlade ljudske fronte v Španiji. Od Moskve je sedaj odvisen razvoj nadaljnjih dogodkov. Tudi prekinitev odnosov med Portugalsko in Španijo pomeni poostreitev mednarodnega položaja. Treba je vedeti, da predstavlja Španija enega izmed glavnih problemov, glede katerih se italijanski in nemški interesi popolnoma skladajo.

Občinske volitve

Ljubljana, 25. oktobra.

Danes so se vršile občinske volitve v 225 slovenskih občinah. O poteku volitev in o volilnih izidih v posameznih občinah objavljamo uradna poročila, kakor jih prejemo od službene Agencije Avale. Do zaključka lista smo prejeli naslednja poročila:

Ljubljana, 25. oktobra. AA. I. tidi današnjih občinskih volitev v dravski banovini so naslednji: (številk pomenijo po vrstnem redu:) volilni upravičenci, volilo, (v odstotkih), posamezne liste prejele glasov in

Srez Brežice

Brežice: 280, 249, (89), JRZ 121, (3), SO 128, (15);
Blanca: 787, 351, (45), JRZ 255, (23), SO 96, (1);
Pišec: 459, 300, (65), JRZ 65, (1), SO 235, (17);
Savnica: 872, 572, (67) JRZ 217, (2), SO 355, (16);
Artiče: 549, 356, (65), JRZ 287 (17), SO 69, (1);
Brežice-okolica: 607, 299, (49) JRZ 184 (16), SO I 97, (23);
Videm: 803, 384, (48) JRZ 243 (16), sk. op. 141, (2);
Kapele: 489, 298, (61), JRZ 80, (1) OP 218, (17);
Podšreda: 696, 442, (64), JRZ I 139, (2) JRZ II 303 (16);
Globoč: 457, 337, (74), JRZ 125 (2), Op. 212 (16);
Zabuh: 470, 303, (64) JRZ 140 (3) Op. 163 (15);
Bizelsko: 1159, 545, (47) JRZ 280 (21), Op. 265 (3);
Dobova: 883, 545, (62), JRZ 282, (15) Op. 263 (3);
Zdole: 221, 195 (88), JRZ 138 (16), Op. 57, (2)

Srez Celje

Grize: 683, 503 (74), JRZ 243 (3), sk. op. 260 5(1);
Gomiljsko: 268, 227 (85), JRZ 114 (15), sk. op. 113 (3);
Kalojce: 305, 172 (58), JRZ 161 (18); JRZ kompromisna 11 (0);
Teharje: 1.152, 745 (65), JRZ 510 (22), sk. op. 235 (2);
St. Peter v Savinjski dolini: 408, 341 (83,7), JRZ 176 (15), JNS 165 (3);
Braslovce: 852, 591 (69,35) JRZ 404 (16), JNS 187 (2);
Zalec: 304, 225 (74), JRZ 70 (2), JRZ kompromisna 155 (16);
Vojnik — trg: 292, 243 (83), JRZ 114 (3), sk. op. 129 (15);
Škofja vas: 1.138, 671 (59), JRZ kompromisna I 481 (22); JRZ kompromisna II 190 (2);

Srez Črnomelj

Vinica: 788, 612, (80,3) JRZ 296 (4), sk. op. 316 (20);
Stari trg ob Kolpi: 466, 358 (76), JRZ 218, (16), sk. op. 140, (2);
Črnomelj-okol.: 893, 655, (74), JRZ 270, (3), sk. op. 385, (21);
Radatoviči: 524, 305 (58), JRZ kompromisna 135 (3); sk. op. 170 (15);
Metlika — mesto: 440, 282 (64), JRZ kompromisna 282 (18);
Črnomelj — mesto: 373, 316 (85), JRZ 194 (16), sk. op. 122 (2);
Dragatuš: 512, 381 (74) JRZ 150 (23), sk. op. 231 (16);

Srez Dolnja Lendava

Črenšovci: 1103, 830 (75) JRZ 554 (22), JRZ kompromisna I. 251 (2), JRZ kompromisna II. 25 (0);
Orašje: 903, 584 (65), JRZ 272 (4), sk. op. 312 (20);
Odranci: 746, 466 (62), JRZ 348 (17), JRZ kompromisna 118 (1);

Srez Dravograd

Prevalje: 1395, 418, (29,97), JRZ 418 (24);
Ribnica na P. 619, 376, (60), JRZ 72 (1), Op. I 238 (16), Op. II 68 (1);
Vuzenica: 753, 335, (44,49), JRZ 335 (18);
Muta: 778, 344, (44,21), JRZ 299 (18), Op. 45 (0);
Mežica: 788, 146 (18,53), JRZ kompr. 146 (18);
Marenberg: 616, 337, (54,7), JRZ 265 (17), Op. 72 (1);
Guštanj: 1035, 313, (30,24), JRZ 313 (24);
Dravograd: 1093, 498, (45,65), JRZ 498 (24);

Črna: 832, 321, (38,5), JRZ kompr. 321 (24);
Brezno: 542, 174 (32,10), JRZ 174 (18);
Vuhred: 388, 301 (77,57) JRZ 215 (17), Op. 86 (1);
Remšnik: 402, 249 (61,94), JRZ 188 (17), Op. 61 (1).

Srez Gornji grad

Gornji grad — mesto: 220, 155 (70,5), JRZ 110 (16), JRZ kompr. 45 (2);
Luče: 503, 315 (62,6), JRZ 210 (16), sk. op. 105 (2);
Mozirje — trg: 167, 97 (58), JRZ kompromisna 97 (18);
Solčava: 269, 179 (66,5), JRZ 143 (17), sk. op. 36 (1);
Šmartno ob Paki: 512, 328 (63,7), JRZ 328 (18);

Srez Kamnik

Radomlje: 320, 282, (88,12), JRZ I 143 (15) JRZ II 139, (3);
Moravce: 1.046, 770, (73,61), JRZ (22), SO I 184, (2), SO II 21, (0);
Trzin: 209, 187, (98,77) JRZ I 76 (2), JRZ II 111, (16);
Trojane: 387, 284, (73), JRZ 284, (18);
Dob: 668, 538, (80,5), JRZ 226, (2), SO 312, (16);

Srez Kočevje

Stari Log: 719, 249 (40,23), JRZ 249 (18);
Dolenja vas: 549, 429 (78,14), JRZ 333 (17), sk. op. 96 (1);
Kočevje — mesto: 787, 563 (71,54), JRZ 213 (3), sk. op. 350 (21);
Kočevje — okolica: 1.026, 541 (52,72), JRZ 541 (24);
Koprivnik: 472, 276 (58,47), JRZ komprom. 66 (2), nemška 188 (16);
Mozelj: 508, 330 (65,1), JRZ 330 (18);
Kočevska Reka: 630, 454, (72), JRZ 137, (2), nemška lista 317, (16);
Fara: 770, 397, (51,56), JRZ 178 (3), JRZ kompr. 219 (15);
Videm-Dobrepolje: 1149, 926, (80,59), JRZ 926, (24);
Velike Lašče: 1713, 1124 (65,6), JRZ 1124 (30);

Srez Konjice

Konjice — okolica: 1187, 749 (63,10), JRZ 749, (24);
Loče: 1008, 688 (68,25) JRZ 571 (23), sk. op. 117 (1);
Tepanje: 560, 419 (74,82), JRZ 419 (18);
Zreče: 885, 572, (64,63), JRZ 412 (22), JRZ kompr. 170, (2);
Oplotnica: 1039, 638, (61,40), JRZ 566 (23), sk. op. 72, (1);

Srez Kranj

Besnica: 336, 222 (66), JRZ 222 (18);
Cerkije: 843, 527 (67,8), JRZ 508 (23), sk. op. 64 (1);
Jezerko: 217, 182 (83,8), JRZ I 182 (18); JRZ II 0 (0);
Kovor: 490, 388 (79,2), JRZ 231 (16), sk. op. 157 (2);
Sveta Ana: 182, 153 (84), JRZ 50 (2), sk. op. 103 (16);
Tržič: 914, 701 (77), JRZ 469 (23), sk. op. 232 (2);
Sveta Katarina: 269, 235 (87,3), JRZ 194 (17), sk. op. 41 (1);
Stražišče: 1.137, 823 (73), JRZ 390 (4), sk. op. 433 (20);
Predvor: 940, 585 (62,2) JRZ 522 (18), sk. op. 63 (0);

Srez Krško

Trebeljno: 546, 397 (72,7), JRZ 147 (14), sk. op. I 143 (2), sk. op. II 107 (2);
Boštanj: 654, 507 (77,5), JRZ 219 (3), 288 (15);
St. Rupert: 1006, 699 (69), JRZ 699 (24);
Krško: 522, 384 (70), JRZ 267 (17), kompromisna 117 (1);
Šent Janž: 697, 327 (46,9), JRZ 325 (18), sk. op. 2 (0);
Sv. Jurij pod Kumom: 459, 318 (69), JRZ I 209 (16), JRZ II 109 (2);

Srez Laško

Laško: 335, 288 (86), JRZ 165 (16), sk. op. 123 (2);
Zidani most: 1101, 661 (60), JRZ I 538 (23), JRZ II 123 (1);
Jurklošter: 556, 117 (21), JRZ 117 (18);
Sv. Lenart: 506, 387 (76,5), JRZ I 185, (12), JRZ II 141 (4);
Sv. Kristof: 1059, 677 (64), JRZ 543 (23), JRZ kompromisna 134 (1);
Marijagradec: 990, 705 (71,0), JRZ I 615 (23), JRZ II 90 (1);

Srez Litija

Litija: 917, 729 (79,28), JRZ 537 (22), sk. op. 192 (2);
St. Vid ob Stični: 766, 611 (79,76), JRZ 499 (23), sk. op. 112 (1);
Stična: 734, 570 (77,75), JRZ 441 (17), sk. op. 129 (2);
Veliki Gaber: 416, 272 (65,38), JRZ 272 (18);
Primskovo: 224, 175, (78,12) JRZ 175, (18);
Trebeljevo: 464, 353, (78,23) JRZ 363, (18);
Krka: 511, 377, (73,77), JRZ 209, (15), sk. op. 168 (3);

Srez Ljubljana

Rakitna: 191, 154 (80), JRZ 154 (18);
Medvode: 801, 639 (80), JRZ 387 (21) sk. op. 252 (3);
Zelimlje: 356, 272 (76), JRZ, 117 (3), sk. op. 155 (15);
Horjul: 482, 372 (78), JRZ I, 249 (16), JRZ II, 123 (2);
Šent Jurij: 474, 382 (80,5), JRZ, 286 (17), Opozicija 96 (1);
Borovnica: 734, 476 (64,8), JRZ, 328 (16), JRZ kompromisna 38 (0), skupna opozicija 110 (2);
Črni vrh: 269, 216 (80), JRZ 216 (18);
Polhov gradec: 414, 352, (82,6), JRZ 352, (18);
Šmarje: 629, 451, (71,7), JRZ 381, (17), sk. op. 70 (1);

Srez Ljutomer

Apače: 1260, 856 (60,79), JRZ 153 (1), nemška lista 703 (23);
Ljutomer — okolica: 955, 645 (67,5) JRZ 532 (23), sk. op. 122 (1);
Mala Nedelja: 707, 551 (77), JRZ 331 (16), sk. op. 220 (2);
Štrigova: 1723, 711 (41,3), JRZ kompromisna 711 (30);
Ljutomer — mesto: 381, 310 (81), JRZ 141 (3), JNS 169 (15);
Negova: 585, 360 (61,5), JRZ I 305 (17) JRZ II 55 (1);
Slatina Radenci: 954, 599 (62), JRZ I 408 (22), JRZ kompromisna 191 (2);

Srez Logatec

Hotederšica: 221, 181 (81), JRZ 111 (16), sk. op. 70(2);
Lož: 328, 281 (85), JRZ 130 (2), sk. op. 151 (15);
Rakek: 684, 572 (84), JRZ 358 (16), sk. op. 214 (2);
Rovte: 513, 436 (83), JRZ 381 (18), sk. op. 45 (0);
Cerknica: 945, 646 (68), JRZ 483 (22), sk. op. 163 (2);
Bloke: 866, 607 (70), JRZ 498 (23), sk. op. 109 (1);
Stari trg: 1149, 820 (71), JRZ I 330 (5), JRZ II 150 (3), sk. op. 350 (16);
Žiri: 830, 667 (80), JRZ 435 (21), sk. op. 232 (3);

Srez Maribor desni breg

Makole: 730, 529 (72,4), JRZ I 246 (3), JRZ II 283, (15);
Limbuš: 611, 242 (39,6), JRZ 242 (18);
Fram: 693, 518 (74,7), JRZ 256 (12), Op. I 245 (6), Op. II 17 (0);
Podvelka: 344, 226, (65,6), JRZ I 135 (16) JRZ II 91 (2)

Pobrezje: 2886, 1142, (39,5), JRZ 623 (26) JRZ kompr. 286 (2), Op. I železnik 229 (2), Op. II Sarč 4 (0)

Šmartno na Poh.: 491, 240 (48,8), JRZ 196 (17), JRZ kompr. 44 (1);
Sv. Lovrenc n. P.: 887, 258 (29), JRZ 258 (18);

Slov. Bistrica okol. 1110, 542 (48,8), JRZ I 437 (22), JRZ II 105 (2);
Slovenska Bistrica-mesto: 574, 396 (68,9), JRZ 204 (15), Op. 193 (3);

Silvica: 653, 468 (71,6), JRZ I 414 (18), JRZ II 9 (0);
JRZ kompr. 45 (0);

Buše: 897, 311 (34,6), JRZ 311 (24);
Rače: 866, 608 (70), JRZ I 232 (5), JRZ II 257 (16), Jug. narodna str. 21 (0), Op. 98 (3);

Poljčane: 1254, 809 (64,5), JRZ I 490 (21), JRZ II 10 (0), JRZ kompr. 309 (3);

Srez Maribor levi breg
Sv. Marjeta ob Pesnici: 453, 299 (66), JRZ 288 (17), JRZ kompromisna 71 (1);

Sv. Lenart v Slov. gorah: 351, 293 (83), JRZ 181 (16), JNS 114 (2);
Duplek: 364, 293 (83), JRZ 293 (18);
Jerenina: 719, 409 (57), JRZ 409 (18);
Kamnica: 755, 255 (33,7), JRZ 255 (18);
Korena: 799, 466 (58,3), JRZ 466 (24);
Koškaki: 1423, 841 (59,1), JRZ 601 (28), JRZ kompromisna 69 (0), sk. op. 171 (2);

Gornja Kungota: 319, 299 (78), JRZ 116 (3), JRZ kompr. 133 (15);
Volčičina: 746, 524 (70,2), JRZ 524 (24);
Velka: 836, 521 (62,3), JRZ 145 (2), JRZ kompromisna 376 (22);

Selnica ob Dravi: 992, 500 (50,4), JRZ 422 (23), JRZ kompr. 78 (1);

Srez Murska Sobota
Rogaševci: 1020, 567 (55,6), JRZ 335 (21), JRZ kompromisna 232 (3);
Kupčinci: 360, 276, (76,5) JRZ I 90 (2), JRZ II 186, (16);
Križevci: 1136, 521, (46), JRZ I 160, (2), JRZ II 361, (22);

Gornji Petrovec: 1232, 553, (45), JRZ I 509, (24), JRZ II 44, (0);
Gornja Lendava: 924, 515, (55,7), JRZ I (20), JRZ II 251, (4);

Cankova: 706, 414, (58,6), JRZ I 148 (2), JRZ II 208, (15);

Brodnici: 694, 403, (60), JRZ I 152, (2), JRZ II 251, (16);
Mačkovec: 803, 439, (54,7), JRZ I 177 (3), JRZ II 232, (15);
JRZ kompr. 30 (0);

Martijanci: 603, 428, (71), JRZ I 144, (2), JRZ II 284, (16);

Murska Sobota: 1107 (755, (68,2) JRZ 755, (24);
Murska Sobota-okol.: 942, 634, (67,3), JRZ kompr. 263, (3);

Petoča: 1018, 435 (42,5) JRZ 277, (22), JRZ kompr. 106, (2); sk. op. 52, (0);
Pišina: 974, 563, (57,8) JRZ I 222 (3), JRZ II 341, (21);

Tešenovci: 760, 327, (43), JRZ 327, (18);
Salovec: 970, 714, (72,5), JRZ I 354, (4), JRZ II 380, (20);

Strukovci: 559, 285, (79), JRZ I 59, (2), JRZ II 119, (12), JRZ III 107, (4);
Pucenci: 979, 651, (66,4) JRZ I 438, (22), JRZ II 213, (2);

Prosenjakovec: 958, 571, (59,5), JRZ I 516, (18), JRZ II 55, (0);

Srez Novo mesto

Toplice: 770: 558 (72,47), JRZ 411 (17), sk. op. I 103 (1); sk. op. 44 (0);
Mirna: 571, 430 (75,31), JRZ 300 (16) sk. op. 130 (2);

Dobrič: 571, 419 (73,54), (JRZ 338 (17), sk. op. 81 (1);
Mirna Peč: 803, 515 (64,13), JRZ 409 (23), sk. op. 106 (1);

Novo mesto: 1.124, 685 (60,4), JRZ 685 (24);

Srez Ptuj

JE ŽE RES — OBLEČENI

toda za isti denar boste z našim blagom boljše oblečeni!

Cene našega blaga za obleke so od 120.— do 180.— dinarjev po metru

VLADA TEOKAROVIĆ & KOMP.

P A R A Ć I N

Tkanine za vsak žep in vsak okus.

Tovarniške prodajalne: LJUBLJANA, Gradišče 4
in v vsakem večjem mestu Jugoslavije.

Prvi kongres zimsko-sportnih delavcev

Včeraj je bil v Ljubljani kongres zimskih sportnikov, na katerem so bili sprejeti številni važni sklepi glede reorganizacije našega smučarskega sporta

Ljubljana, 25. oktobra.

Zimskosportni delavci iz vseh krajev Jugoslavije so imeli danes ves dan v sejni dvorani mestnega magistrata svoj I. kongres, ki mu je prisostvovalo 42 polnomočenih delegatov, datje zastopnik Nj. Vel. kralja general Popadić, ministra za telesno vzgojo je zastopal načelnik tega ministrstva dr. Stefanović, ministra vojske in morarice pa polkovnik Kiler. Kongresu so prisostvovali tudi odposlanci drugih sportnih savezov, SKJ, dalje JUU, profsorsko društvo, prosvetni oddelek banske uprave je zastopal načelnik prof. Jeras itd.

Kongres je točno ob 9. otvoril častni predsednik JZSS senator dr. Marušić, ki je podal kratek pregled udejstvovanja saveznih članov. Končno je predlagal, da se poše ustanovi, oziroma pozdravne brzojavke Nj. Vel. kralju, predsedniku vlade in ministrom za telesno vzgojo ter vojske in morarice.

Za njim je pozdravil zborovalce načelnik ministrstva za telesno vzgojo dr. Stefanović in izjavil, da je ministstvo odredilo posebno vsto za propagando zimskega sporta ter da bodo ustanovljeni posebni tečaji zlasti za učiteljstvo na deželi, ki bodo nato poučevali smučanje med šolsko mladino.

Sledili so referati kongresnega odbora, ki ga sestavljajo dr. mgr. Piccoli, Jelenič, Pre-

dalič in Nagy Viktor. Mgr. Piccoli je poročal o mladinskem odseku in je podrobno obravnaval vprašanje kako pritegniti k smučanju mladino obeh spolov, dalje o smuški vzgoji, treningih in tekmah, kakor tudi o vzgojiteljih mladine. Posebno važno je vprašanje šolske mladine in njeni odnosi do klubov. Predlagal je, da naj se šolska mladina organizira v šolah in ne v klubih. Isti referent je poročal tudi za zdravstveni odsek. Poudarjal je važnost obveznega zdravstvenega nadzorstva nad vsemi člani klubov, dalje za tekmovalce in šolsko mladino. Uvedejo naj se posebne kartoteko o zdravstvenih pregledih. Na koncu je apeliral na ministristvo za narodno zdravje, da podpre zdravstveni fond pri JZSS, da se bodo lahko nabavili potrebni predmeti.

Smučsko tehnični referat je podal Predalič, ki je načel tri načelna vprašanja: padanje številna resnih tekmovalcev, sportno vzgojo mladine in tekmovalce sploh in kakšni bi morali biti in kaj bi morali znati smučarski javni delavci. Načel je tudi vprašanje žene v smučarstvu. Zelo zanimivo je bil referat g. Nagya o propagandni sekciji, ki bi morala polagati vso pažnjo, da plasi- ra čim več poučnih člankov v dnevno časopisje, ki se ga bo naprosilo, da po možnosti izdaja v zimskih mesecih posebno zimsko sportno prilogo. Prireajo naj se nadalje

strokovna predavanja.

Po končanih referatih je zastopnik kralja pozval zborovalce, da vztrajajo pri svojem delu, ki je v čast in dobrobit do domovine. Pozval je navzoče, da zakličejo Nj. Vel. kralju in kraljevskemu domu Pozivu so se navzoči navdušeno odzvali s trinitnim gromkim »živio«.

Dopoldanski dnevni red je bil s tem izrpa- pa in kongres zaključen do 15 ure. Med- tem so se sestali izvoljeni odseki da pred- lože dopoldanskemu zborovanju resolucije. Na popoldanskem zborovanju so bile nato predložene resolucije zdravstvenega, mladinskega, propagandnega in tehničnega odse- ka sprejete soglasno. V resolucijah se apelira na ministra za telesno vzgojo, da se pospeši izdaja zakona o sportu, k izdelavi na, se pa pritegnejo aktivni sportni de- lavci. Ministrstvo za narodno zdravje naj določi v rednem letnem proračunu znesek 300.000 Din v korist JZSS. Denar bo savez nato razdelil med posamezne podsaveze in klube.

Predlogi reorganizacijskega odseka so bili sprejeti z dodatkom, da se naj skliče izred- na skupščina, ki bo točno preučila nova pravila. Glede na to, da je bila izredna skupščina že nedavno, se bo o spremembi pravil razpravljalo na redni skupščini JZSS. Kongres je bil končan ob 17.15.

Dr. Hodža o stališču češkoslovaške vlade

Češkoslovaška ne misli na spremembo svoje zunanje politike, toda gospodarsko sodelovajne je vsak čas mogoče

Praga, 25. oktobra. AA. Predsednik mini- strskega sveta dr. Milan Hodža je v pri- sotnosti zunanjega ministra dr. Kamila Krofte sprejel zastopnike tujega tiska. Od- govarjal jim je na razna vprašanja. Na vpra- šanje o gospodarskem naertu za Srednjo Evropo, je dejal dr. Hodža med drugim, da se ta naert na eni strani konkretno nanaša na države Male antante, na drugi pa na države rimskega bloka. Prizadevamo si, da bi se oba sistema zblížala. Nam ni na tem, da bi eden ali drugi propadel. Tudi nimamo razloga smatrati, da ni dobrega razpolože- nja napram temu naertu niti med državami rimskega bloka niti med onimi Male an- tante.

Naš naert se oslanja na idejo konsolida- cije preferencialnega sistema, ki je že uve- den. Naš naert na primer ne dopušča po- večanja carinskih taks, a tudi ne zmanjša- nja preferencialov. Druga njegova svrha je, da olajša režim s tujimi devizami. Ne- nadna sprememba v gospodarski politiki Srednje Evrope bi bila v vsakem pogledu nemogoča. S tem se mora tudi interpretira- ti rezervirano stališče držav rimskega blo- ka napram temu naertu. Z njim želimo sa-

mo realizirati idejo konsolidacije. Zato ne smemo izgubljati časa pri izvajanju te ide- je. Nadejam se, da bo pomenila napovedana dunajska konferenca rimskega bloka nov korak k zblízanju držav v Srednji Evropi. Kar se tiče mednarodnih vprašanj, je dr. Hodža zavrnil misel, ki so jo izrazili ne- ki listi, da bi bilo oportuno revidirati če- škoslovaško zunanjo politiko. Z izjavami, ki jih je zadnjič dal zunanji minister dr. Krofta, se je češkoslovaška vlada že a pri- ori solidarizirala. Odnosaji med Češkoslo- vaško in Francijo ostanejo neizpremenjeni. To velja tudi za pogodbo o vzajemni po- moči med Češkoslovaško in Rusijo.

Odredbite te pogodbe se bodo izvrševale in nikomur naj ne pride na um, da bi pri- sojal koalicijski vladi boljševiške namere. Češkoslovaška ne bo prelomila svoje dane besede. Tudi z Malo antanto bo še nadalje najtesneje sodelovala. Skušala bo tudi z z ostalimi državami skleniti vrsto pogodb, ki bi se lahko razširile v sistem regionalnih sporazumov. Ustvariti bi bilo treba blok dr- žav, ki bi se opirali na vzajemno gospodarsko sodelovanje. V tem bloku bi lahko so- delovali tudi Nemčija in Italija.

Lahkoatletski miting Hermesa

Prireditve Hermesa brez Hermezanov — Slaba organizacija — Dva nova rekorda v stafetah

Lahkoatletska sezona letošnjega leta gre skoro že h kraju, vendar imamo kljub temu še vedno nekaj prireditvev na spore- du. Število lahkoatletskih klubov ozir. sekcij v Ljubljani je zadnje leto naraslo že na sedem. Vsak teh klubov je po prav- ilih JLAS dolžan prirediti letno vsaj eno lastno prireditev in seveda ob taki priliki nastopiti s svojimi člani. Hermes je tako imel v soboto in nedeljo slično dolžnostno prireditev na igrišču Primorja. Po razpu- stu odn. fuziji lahkoatletske sekcije »Slo- gee« je po znanemu običnem zboru sprejel Hermes preostalo lahkoatletsko dedščino »Slogee« med drugim tudi nekaj odličnih atletov. Zato je tembolj začudilo dejstvo, da za Hermes celo na njegovi lastni pri- reditvi ni nastopil niti en atlet in so rešili čast itak le povprečno organizirane pri- reditve le stuje atleti: Primorjasi, Ilirja- ni, »Planinci« in Mariborčani. Vprašanje discipline v klubu samem nas tu ne zanima, važnejše pa je to, da taka dolžnostna pri- reditev po pravilih zveze ne velja, boljše ne zadostja in se bo Hermes moral potru- diti, da do 15. novembra spravi isto pod streho.

Gledalcev ta miting zopet ni imel, kar je žal že postalo običaj na vseh naših lahkoatletskih prireditvah. Glede lahko- atletskih sodnikov pa smo že ponovno ugotovili, da nekaj ni v redu v njihovih vrstah. Če se navelič vednega sojenja na prav vseh prireditvah brez izjeme še ona peščica naših agilnih sodnikov, ki jo vedno vidimo pri delu, potem bo pač zanjala v lahkoatletskem sportu še ena vrzel več, ko je že druge težko krpiti. — Čas je, da se tudi tu prične s temeljito remeduro. — Rezultati, doseženi v hladnem vremenu so zelo zadovoljivi, nekateri celo odlični. Dve stafeti Primorja, ki trenutno razpo- laga z odličnimi tekači, sta zrušili kar dva jugoslovanska rekorda in to celo brez kon- kurence. Tudi nekateri drugi uspehi so bili vidno dobri. Po dolgem je nastopil zopet Neli Zupančič in zmagal ob palici ni v višini, Gašperšič in Kulakov (oba Prim.) pa sta tudi potisnila svoji znamki krepko navzgor. — Inž. Stepišnik, ki bi sicer že moral k vojakom, je dobil začasen dopust

zaradi nastopa v Trstu, zato je danes še lahko nastopil, enako kakor Fonzi Kova- čič in Svetek R. — Bručan Jože je v ne- deljo tekel kar dvakrat po 5 km, kar mu je bilo očitno v dober trening.

V soboto popoldne sta se izvršili le dve točki — skok v višino z zaletom in ob pa- lici.

Palica: 1. Zupančič (I) 330; 2. Gašper- šič (P) 330; 3. Pribošek (I) 320; 4. Kula- kov (P) 310. Zdi se, da se bomo tudi v palici kmalu pomogli, materijala ima- mo že precej.

Višina: 1. Zupančič (I) 170; 2. Svetek R. (I) 165; 3. Slanina (P) 165.

V nedeljo so Primorjasi zrušili dva re- korda in sicer v olimpijski stafeti (800, 400, 200, 200) v postavi Goršek, Gaberšek, Pleterske, Kovačič in v času 3:38.4 pet (preje 3:41) ter v švedski stafeti (400, 300, 200,100) v postavi Pleterske, Gaber- sek, Skušek, Kovačič in v času 2:03.5 (dosedaj 2:06).

V krogli in kladivu je zmagal inž. Ste- pišnik (1231 in 4580). Obakrat je bil drugi Jeglič (1200 in 3720), dočim sta pri disku zamenjala vrhgi (3813 in 3655). Tretji v disku in kladivu je bil Kajfež (P) (3518 in 2308).

Na 5 km je Bručan Jože z lahkoto zma- gal v treningtempu (16:47.4 pet) pred ma- lim Percom (P) 18:22.2 pet.

Se juniorji so nastopili in so dosegli: na 100 m 1. Vider; 2. Salehar (oba Plan, oba 12.9); 3. Gaspari 13 (tudi Plan.) v višini pa 1. Salehar 150; 2. Vider 145; 3. Pirc (P) 140.

Gozdni tek SK Reke

Ob lepem jesenskem vremenu je včeraj SK Reka priredila gozdni tek. Razen teka- čev Reke so startali še člani Ilirije, sm. kluba Ljubljane, Korotana (Ljubljana), Hermesa in SK. Kamnika, vsega 18 teka- čev.

Rezultati so sledeči: Na 5 km. 1. Bručan Jože (Ilirija) 22.40, 2. Dular Tone (Reka) 24.08, 3. Dekleva Milan (Smuč. kl. Lj.) 24.16 na 3 km.: 1. Seher Anton (Ilirija) 15.01, 2. Šemrov Lado (Reka) 15.03, 3. Nedog Jože (Smuč. klub Lj.) 15.05.

Odmev berlinskih razgovorov

V Parizu niso presenečeni in napovedujejo priznanje aneksije Abesinije tudi po drugih državah

Pariz, 25. oktobra. AA. Skiep nemske vlade, da prizna italijansko aneksijo Abesi- nije, v Parizu ni izzval velikega iznenade- nja. »Petit Parisien« pravi o tem med dru- gim: To bodo prej ali slej storile tudi osta- le države, toda s to razliko, da one od tega ne bodo imele nikakih koristi, medtem ko Nemčija lahko računa na velike politične koncesije. Francija, Velika Britanija in druge države so že pripravile teren za to pri- znanje, a ga se niso realizirale zaradi po- mislekov, da so članice Društva narodov, v katerem sodelujejo še vedno tudi zastop- niki Abesinije, »Figaro« se čudi, da je Ita- lija pristala na to, da pomaga Nemčiji v borbi za kolonije. Za enkrat se ni znano, ali je bil med Berlinom in Rimom sklenjen kak protokol ali tajni sporazum ali pa le običajni »gentleman agreement«.

Berlin, 25. oktobra. AA. Nemski politi- čni krogi nečjejo dati še nikakih izjav o vse- binah komunique, ki bo objavljen o razgo- vorih Neuratha in Hitlerja s Ciano. Zato pa kategorično demantirajo vest, po ka- teri naj bi bil sklenjen nek sporazum. Spo- šno pričakujejo, da bo objavljena obča de- klaracija. V komuniqueju bo posebno nagla- šeno, da razgovori niso bili naperjeni proti nikomur. Vsekakor bo mogoče po vrnitvi italijanske delegacije iz Berchtesgadena iz- vedeti podrobnosti o stališču, ki ga bosta Nemčija in Italija zavzeli napram Sovjetski Rusiji zlasti glede na njeno akcijo v okvi- ru nevtralnostnega odbora.

Uradni komunike

Monačovo, 25. oktobra. AA. (Stefani) Po razgovorih, ki jih je imel v Nemčiji italijanski zunanji minister Ciano, je bilo objavljeno to-le uradno poročilo:

Na obisu pri vodji države in državnem kancelarju ter na sestankih, ki jih je imel italijanski zunanji minister z nemškimi

vodilnimi osebnostmi, so bila proučena najvažnejša aktualna politična, gospodarska in socialna vprašanja, predvsem vsa vprašanja, ki se neposredno nanašajo na obe državi. Razgovori so se vršili v prija- teljski in pristrani atmosferi ter je bila v obojestransko zadovoljstvo ugotovljena skladnost nazorov in razpoloženja na eni kakor drugi strani za skupno akcijo v ko- rist občega miru in obnove. Obe vladi sta se odločili, da ostaneta v tesnih stikih za dosego tega smotra.

Italijanski zunanji minister je danes sprejel zastopnike tiska, ki jim je bil naj- prej predital komunike, nato pa razdeljen tekst posebne izjave ministra, ki v njej pravi, da so mu avdiencia v Berchtesga- denu kakor sestanki z Neurathom v Ber- linu nudili ugodne prilike za izmenjavo misli, ki je kakor doslej še nikoli pokazala pripravljenost obeh držav za vzajemno sodelovanje v interesu miru in obnove. To sodelovanje se ne bo oslanjalo samo na skupne interese obeh držav, nego tudi na njuno zavset, da morata srbeti za obsto- ječi družabni red. Nadalje pravi izjava, da so se v omenjenem duhu vršili razgo- vori tudi o mednarodni pogodbi, ki naj bi zamenjala lokarnski pakt.

Veliko navdušenje v Italiji

Rim, 24. oktobra. AA. Vest o priznanju italijanskega cesarstva v Abesiniji po Nemčiji, so v italijanski prestolnici spre- jeli z izrednim zadovoljstvom. Slep nem- ške vlade tolmačijo kot poseben znak pri- jateljstva in izjavljajo, da je dala Nemčija s svojim naziranjem in svojim realistič- nim pojmovanjem ostalim državam lep zgled.

Ljubljanska nedelja

Namesto običajnega nedeljskega miru, je danes po mnogih naših krajih na deželi vršal živahen volilni boj. Ljubljana je bila mirna, kakor da se na vsem svetu ne dogaja nič novega. Dopoldne je še bilo ne- kaj življenja, popoldne pa so Ljubljančani hiteli na sonce, ki je tako blaodajno in še vedno precej izdatno ogrevalo narodo. Ljubljanski okolici pa daleč nepopisen po- krajski čar. Zlasti so ljudje hiteli proti Sv. Križu. Črne trume so se vsipale na po- konališče kjer je že vse v vsesvetnem raz- položenju. Grobovi so urejeni, s peskom ob- sušeni, z jesenskim cvetjem in zelenjem okrašeni. Marsikod so že danes gorele sveče kakor na pogrebu.

Bilo je v skladu z lepoto te jesenske ne- delje, da se mir ni kalil in da tudi reše- valcem ves dan ni bilo treba pobihiti po kakem nesrečence.

Univ. prof. dr. Liebert je predaval v Ljubljani

V soboto zvečer je na poti v Svico, ka- mor je bil povabljen kot predavatelj, na- stopil pred našim občinstvom bivši pred- sednik Kantovske filozofskega društva in profesor filozofije na berlinski univerzi dr. A. Liebert, ki sedaj deluje na vseučilišču v Beogradu. Njegovo predavanje, ki ga je pri-

redilo Filozofsko društvo v dvorani minera- loskega instituta, je privabilo večje število občinstva, tudi takega ki ga sicer ne sreču- jemo na filozofskih predavanjih. Predava- telja je uvedel in pozdravil predsednik Fi- lozofskega društva univ. prof. dr. France Veber. Učeni gost, ki je pri nas najbolj opozoril nase z ustanovitvijo svetovne fi- lozofske revije »Philosophia« v Beogradu, je v petčetrurnem, govorniško dovršenem predavanju razložil svoje poglede o stališču in nalogah filozofije v današnjem svetu, poudarjajoč njeno važno življenjsko vlogo in njen edinstven pomen za moralno po- vzdiglo človeka.

Njegove nazore bo podrobneje prikazalo poročilo v torkovnem kulturnem pregledu »Jutra«.

Tragična smrt beogradskega apelacijskega sodnika

Beograd, 25. oktobra. p. V bližini Kara- djordjevega parka je danes popoldne tram- vaj do smrti povozil apelacijskega sodnika Ljubico Pantića. Pantić je hotel preko ce- ste, ni pa opazil da prihaja izza ovinka tramvaj. Prišel je pod kolesa in je ostal na mestu mrtve.

Mariborska nedelja

Maribor, 25. oktobra

Krasna jesenska nedelja. Živa veselost po okoliških zidanih in vinotokih. V okoliških občinah mirna volilna nedelja. Bilo je samo nekaj manjših incidentov. Današnji dan so si izbrali železničarji, hval- lezni pacienti, da odkrijejo nagrobni spo- menik človekoljubnemu zdravniku dr. Dra- schu na pobeškem pokopališču. Pietetna slovesnost je bila popoldne ob številni udeležbi.

Otvoritvena operetna predstava

je bila snovi v Narodnem gledališču. Upri- zorila se je Kalmanova znana zabavna operela »Ciganski primaš« v režiji A. Ha- rastovića in pod taktirko L. Hercoga. Za- nimanje mariborske gledališke publike je bilo za predstavo veliko, gledališče z lo- žarni vred je bilo natlačeno. Med občin- stvom je zbudila živahno priznanje nova operetna pevka in igralka Jelka Igličeva, ki je žela ob prvem nastopu na maribor- skem odru kot Juliska priden uspeh.

Skoro živa bakla

V Kersnikovi ulici 1, so imeli včeraj razburljiv dogodek. Služkinja Jožica Smo- letova, ki je v službi pri gospe Alojziji Völckerjevi, je čistila šivalni stroj. Ko ji je neki predmet padel pod stroj je z vžgalico posvetila, da bi našla predmet. Pri tem pa je vžgalico preveč približala posodi s perolejem, s katerim je Jožica čistila stroj, in v naslednjem trenutku so se planili plameni in je bila vsa soba v di- mu. Le duhaprisotnosti gospe Völckerjeve gre zasluga, da ni bilo usodnejših posledic. Služkinjo so z nevarnimi opočinami na obeh rokah odprnili v mariborsko bolnišnico.

Pojasnjena smrtna nesreča

Na državnih cestah v Počevobju je, kakor znano, neki kolesar podrl preteklo nedeljo železničarja Ivana Žilka iz Spodnjega Radvanja, ki je pa že naslednji dan po- degel poškodbam. Orožniki so poizvedovali za neprevladnim kolesarjem in se jim je sedaj posrečilo, da so ga vendarle izsledili. To je 20letni kmečki fant Jožef Klemenčič iz Vukovja. Pri zaslišanju je izjavil, da je usodne nedelje vozil iz Maribora proti Sv. Marjeti ob Pesnici. Na prednjem delu kolesa je imel svojo nevesto. Pred Počev- nikovo pekarino je zadrl v nekega moške- ga, tako da so vsi trije treščili po tleh. Ker se je Klemenčič bal posledic si je nadel kolo in se napotil proti Pesnici misleč, da bo povezoval lahko nadaljeval svojo pot. Klemenčič se bo moral zagovarjati pred sodniki.

Zadnji nogometni rezultati

Ljubljana: Prvenstvo II. razreda: Svo- boda-Moste 6:2, Mladica-Slavija 3:3, Ja- dran-Mars 1:1, Grafika-Korotan 3:0.
Ptuj: Gradjanski (Čakovce)-Ptuj 3:1
Zagreb: Jugoslavija-Gradjanski 2:1 (1:1)
Prvi finale za jugoslovanski pokal.
Dunaj: Rapid-Wacker 6:1, Vienna-Aus- trija 1:1, FO Wien-Postpost 1:0, Favorit- ner AC-Sportklub 2:0, Admira-FAC 7:2, Hakoah-Libertas 0:0.
Praga: Sporta-Prostějov 2:0, Nachod- Slavija 3:3, Kladno-Mor. Slavija 1:1, Pl- zen-Rusy 3:1, Zidenice-Viktoria Plzen 2:1, Viktoria Žižkov-Bratislava 2:0.
Milan: Italija A-Svica A 4:2.
Luzern: Italija B-Svica B 3:1.

Vasja Pirc v Beogradu

Beograd, 25. oktobra. p. Na svojem po- vratku iz Sofije je odigral Vasja Pirc noči- simulantko z 29 beogradskega šahisti. Igra je trajala od 8. do 1. zjutraj. Beograskim šahistom so kar očitno pomagali nekateri mojstri, zlasti Trifunović, kar je seveda vplivalo na rezultat. Od 29 partij je Pirc, ki je še od sofijske turnee dokaj utrujen, 14 dobil, 15 pa izgubil.

Muzej Marka Twaina

V mestu Hannibal v ameriški državi Missouri so v spomin slavnega humorista Marka Twaina, ki bodo v kratkem slavili stoletnico njegovega rojstva, odprli muzej z njegovimi spominki. Razen knjig, rokopisov, slik in pisem vsebuje ta muzej vsako- vrstno kuriozitet. Tako so razstavili med drugim turkizno knjigo iz njegove hiše v Connecticutu. V to knjigo je Mark Twain lastnoročno vpisal imeni dveh vlomilcev, ki sta ga bila neke noči nenapovedano iskala...

Sportna nedelja

POL USPEHA, KI NI BIL USPEH

Včeraj je SK Ljubljana na lastnem igrišču brez gola remizirala s Haškom, ki je odnesel dragoceno točko v Zagreb — Tudi Slavija (S) je v Beogradu rešila točko

Ljubljana, 25. oktobra.

Danes sta se odigrali izven sporeda dve ligaški tekmi. Ljubljana in Hašk sta za svoje zamujeno tekmo izkoristila prost termin. BSK in Slavija sta pa se zmenila za majhen predujem na šesto kolo. Obe tekmi sta ostali neodločeni ter v toliko presenečeta. Prav za prav preseneča ljubljanski rezultat, glede sarajevske Slavije se bomo pač morali navaditi, da njenih uspehov ne bomo več po nemarnem imenovali tako.

Po teh tekmah se je sarajevska Slavija krepko učvrstila na vrhu tablice, Ljubljana je z nekoliko boljimi koščinami potisnila

Bask s IV. na V. mesto, dočim BSKu ni uspelo, da bi dohitel Gradjanskoga. Za teh 14 dni do VI. kola je torej stanje naslednje:

Slavija (S)	6	4	2	0	16:7	10
Gradjanski	5	3	1	1	13:4	7
BSK	6	3	1	2	13:6	7
Ljubljana	5	2	2	1	5:4	6
Bask	5	2	2	1	9:9	6
Hajduk	5	2	0	3	7:6	4
Jugoslavija	5	2	0	3	9:8	4
Slavija (O)	5	2	0	3	6:12	4
Hašk	5	1	2	2	5:11	4
Concordia	5	0	0	5	1:17	0

Ljubljana : Hašk 0 : 0

Za to srečanje je bilo pol manj zanimanja kot za Baska; morda je bilo 2000 ljudi na igrišču, z vsemi zastojavkami vred, in ten ni malo! Vreme prav prijetno, še malo sonca, ki je v prvem polčasu motilo ljubljansko moštvo, sicer se je pa dalo dobro igrati.

Bitka je ostala remis brez gola. Hašk je odnesel eno piko v Zagreb, čez katero je gotovo že bil napravil križ. Ljubljana pa knjži piko manj, ki so jo menda tudi že bili zabeležili kar vnaprej v svoje dobro. Taka sreča v nogometu: žoga je okrogla. V primeri s prejšnjo nedeljo je bila igra mnogo bolj razburkava, čeprav je bila na znatno nižjem nivoju. Pred tednom smo se pač morali diviti dovršenosti Baskove mašine, ki je delala z vsjo zanesljivostjo in z vsjo možno preciznostjo. Sedaj s Haškom pa so se kopile z obeh strani napake, ki so sproti kvarile sicer dober vtis, ki ga je igra mestoma nudila.

Igralo se je zares. Obe moštvi sta se potrudili do poslednjega diha, da bi se izbili prednost zase, pa ni šlo nikamor. V splošnem je bila Ljubljana že v prvem polčasu terensko v premoči, ki se je potem v teku dobrega dela drugega polčasa stopnjevala do popolnega vladanja na terenu, toda pred golom je Haškov branilski par bil neprehoden, poleg tega pa ljubljanski napad nemogoč. Pri ure je za Ljubljano visela zmagaja, vsake trenotke se je pričakovalo odrešenje v obliki zgoditka, pa so šle še tako zrele šanse v nepopravno izgubo. V tem sestavu napadale petorice se Ljubljana pač ne bo mogla uveljaviti.

Hašk je mnogo poskušal, da bi vrnil svoj sistem igre. Bilo je nekaj posrečenih potez s kratkimi pasovi po notranjem napadnem triju, pa so se morali Haškovi vedno znova prepričati, da s to taktiko ne bodo uspeli. Zato so se vedno češče zatekali k igri po krilih in so onod mnogo lažje prodirali. Velja zlasti za desno krilo, ki ga je Boncelj stalno zanemarjal, dočim je Kukanja svoje krilo še dobro držal v šahu. Hašk je davno ni več ona homogena in zglajena enajstovka, kot je bil nekdanj. Ni davno tega, kar je igral po povratku iz švice prijateljsko tekmo z Ljubljano, od tedaj se je znatno popravil. To kaže zlasti njegov uspeh proti BSKu, dasi bi mogli kazati neuspeh proti sarajevski Slaviji tudi na obratni razvoj. Ima predvsem zelo solidno obrambo. Vratar sicer ni imel težkega posla, zato ga tudi ne moremo ceniti, zato sta pa bila oba branilca na višku svoje naloge; v svojem delu lepo harmonizirata, imata zanesljiv in oster start in čist, dolg odboj udarec. V krilih je Ilić bil zelo delaven, toda precej oddaljen od svoje nekdajne forme. Stranska krila nista s šibkimi ljubljanskimi krili vedno uspevala, tako da sta morala branilca vedno na pomoč. V napadu je bil najboljši Hitrec, ki je vsaj tehnično še vedno stari Hitrec, neposrednijsi so njegovi driblingi na par centimetrov. Zelo koristen je bil še Hrubec, dočim je Kukanja dobro držal na levi. Spojki nista prišli do izraza. Nastopil je Hašk v kompletni postavi:

Zmara; Slivak, Konstantinović; Pajević, Ilić, Domačin; Hrubec, Hrovat, Hitrec, Požeg, Fink.

Ljubljana je po Zemljičevem odhodu k vojakom in po Slaparjevem povratku v moštvo nastopila v postavi:

Logar; Jug, Bertonec; Kukanja, Pupo, Boncelj; Slapar, Makovec, Pepček, Jež, Janežič.

Kako je bilo...

Začeli so mnogo obetajoče. Prve poteze so bile premljene in hitro izvedene, napadi so se kar tako valili v Haškovo polje. Vsa časa je imelo priti do uspeha, toda... ni ga hotelo biti. Vse bolj se je razodevala slabost napadalne vrste, ki je v svoji celoti zatajila prav do konca igre. Slaparji je bilo videti dolgo pavziranje, ni obviadali žoge in se vendar spuščali v nepotrebne driblinge. Makovec je bil ves prvi polčas, dasi mu je treba priznati poštovanost, neokreten in okoren, Pepček ima skupaj z Ježem isto napako: še tako točno po tleh podano žogo morata dvigniti v zrak, da postane v naslednjem hipu plen nasprotnika, ki je boljši v igri z glavo. Janežič kot desničar na levem krilu ni uspel. V drugem polčasu, ko je trajala skoro neprekinjena ofenziva Ljubljane tja preko druge tretjine polčasa, bi bil moral napad iz tolikih sijajnih pozicij vendar nekaj izbiti. Ozadje se je skoro v celoti odlično držalo in potisnilo igro v Haškov kazenski prostor, in vendar je ostal ves trud napadale petorice jalov. Najboljši mož je bil v moštvu desni krilec Kukanja, ki je svojo nalogo izvršil stoddostno. Držal je svoje mesto v obrambi in pametno ter koristno zalagal napad z uporabljivimi žogami. Dober in poštenovalen je bil tudi Pupo, le v podajanju ni bil prav zanesljiv, potegnil pa je parkrat vsi zadevo samo krepko naprej. Boncelj je bil v kazenskem prostoru skrajna opora obrambe. Čistil je za obupne situacije, toda mnogo je zakrivil sam, da je sploh do njih prišlo, ker je svoje krilo dosledno zanemarjal. V obrambi je bil stber Logar, ki je držal vse in tega pri Hitrecu preciznih strelh ni bilo malo. Branilca sta proti soncu manj zanesljiva kot pozneje v drugem polčasu. Jug je v teku drugega dela igre še skupil in je šel statir na levo krilo, kjer ni bil nikomur v korist. Vse v vsem: moštvo želeha za nemogočo napadalo vrsto, tu bo treba ne-

kih sprememb, sicer bomo igrali vedno samo defenzivno, ali pa v odprti igri brez nade na cel uspeh.

Igra je bila v splošnem fair, kakor so vedno Haškove igre. Ljubljana je začela s serijo napadov in že v 4. min. je Pepček na strelu, toda njegova ostra žoga se odbija v kot. Še par manj pomembnih obojestranskih napadnih poskusov, prvi res energični napad izvede potek Lj. v 6. min., toda zmara sigurno pokrije nevarno žogo. Lj. je stalno v rahli terenski premoči tja do 14. min. ko beleži H. prvi kot in do 15. min., ko se stvorijo pred Logarjem izredno težka situacija. H. ostane v napadu in Logar ima dovolj dela, potem protinapad Lj., ki konča z ostrim Pepčkovim strelom — podboj. Igra se počasi odpre, napad Lj. popusti, obe moštvi sreljata po enkrat s kota, H.

Amater in Železničar sta na vrhu

V podsaveznihih tekmah I. razreda, ki so v ljubljanskem okrožju že zaključene, v mariborskem pa tik pred koncem, sta v vodstvu trboveljski Amater in mariborski Železničarji

Ljubljanska skupina podsavezne prvenstva je to redeljo dala tri dokaj presenetljive rezultate. Hermesu bi bil vsak čuvček prisodil, da bo Olimpu kos, pa je zadostovalo samo za piškav remis. Reka je na svojem igrišču klonila pred Trboveljčani, ki so po Slovanovem popoldanskem uspehu v Kranju nepričakovano prišli na vrh tablice. Slovanu na repu tablice tudi ni nihče prekoval uspeha v Kranju. Le tako naprej,

pa bo tudi v tem tekmovanju zanimivejšel! Po petem kolu ni ostal niti en klub na dosedanjem mestu:

Amater	5	3	1	1	10:11	7
Korotan	5	3	0	2	15:6	6
Hermes	5	2	1	2	6:9	5
Reka	5	2	0	3	8:6	4
Slovan	5	2	0	3	5:7	4
Olimp	5	1	2	2	2:7	4

Hermes : Olimp 0 : 0

Hermes je na svojem igrišču rešil vsaj eno točko, čeprav je že zelo slabo kazalo. Šiškarji se trdovratno držijo svojega načina igre: v prvih minutah se zaženejo, kakor da bi hoteli nasprotnika pregaziti, ko pa ta vira po desetih minutah popusti, se potegnejo v obrambo; in šele proti koncu polčasa se zopet spustijo v vihar finish. To se potem ponovi v drugem polčasu, v okviru teh dveh ofenzivnih razdobja pa ima nasprotnik priložnost po igrišču. To se sedaj ponavlja že nekaj tekom sem.

Tudi proti Olimpu se režijski ni menjala. Toda v Olimpij obrambi so Hermežani trčili na oviro, pred katero so ostali brez moči. Poleg tega je napad igral zelo šibko; ne samo to, po uvodni povezanosti v kombinacijah je razpadel v svojih pet sestavnih delov, od katerih je delal vsak na svojo pest. Tem lažja je bila naloga Olimpijve obrambe.

Sploh so Hermežani v zadnjem času mnogo popustili v svoji borbenosti, ki jih je včasih zelo odlikovala. Zdi se, kakor da bi poskušali vnaprej nastudirati način igre, in ko jim nasprotnik zmeša štrne njihovih kombinacij, si ne znajo pomagati. V primeri z Olimpom so pokazali znatno tehnično premoč, ki je pa kaj hitro splahnela v nič, čim je Olimp otrešel začetno tremo in pričel z odločnim startom. Pričel je še precej poštvovalnosti, skromno in enostavno povezal igro, pa se je predstavil kot močnejši partner, s katerim so Hermežani imeli težave, da so se izbili iz njegovega pritiska.

Igra je bila sveža in živahna in je v prvih potezah obetala gladko Hermesovo zmago. Kmalu pa se je pokazalo, da je Hermesov napad kar malo odločen pred golom in da ne opravi niti pripravljene dela za končni cilj. Tako je ostal Olimpu vratar brez pravega dela, videti pa mu je bila precejšnja nesigurnost. Čim se je Olimp povzpela do prvih napadnih akcij, je imelo desno krilo dve izredni priliki, pa obe zamedlo. V nadaljnjem poteku je moral Malič v Hermesovem голу parkrat zelo odločno posredovati, da je še v zadnjem hipu rešil že zgubljene situacije. V nemali meri je prav njegova zasluga, da je Hermes zabeležil vsaj eno piko. V drugem polčasu se je vnela prava borba za vodstvo, toda obe obrambi sta bili precej previdni in nista kar tako dovolili ugodnih prilik. Sredi polčasa si je dovolil sodnik dve očitne nerodnosti; v 26. min. je odžvižgal v položaju, ki bi mu morala slediti enajstka proti Hermesu, pa se je spotoma premislil in dal ot. Takoj zatem je bila slična zadeva v Olimpijev kazenskem prostoru, pa je žogo povlekel daleč ven na kazensko črto. Poslej je bil Hermes stalno v napadu in v 37. min. si je priboril enajstko, torej izredno priliko. Olimpij vratar je Svetica »pogruntale in strel gladko držal. Še imel vratar v naslednjih trenotkih precej težav, držal je dva strela iz neposredne bližine, nesigurnosti iz prvega polčasa ni bilo nikjer več. Proti koncu so začeli Celjani ubirati taktične strune in so držali rezultat.

Sodil je g. Hobacher.

Amater : Reka 3 : 2 (0 : 1)

Še dve piki je odneslo simpatično trboveljsko moštvo iz Ljubljane. Tokrat so Trboveljčani šli po svojo žrtev na viško igrišče. Občinstva ni bilo mnogo, tako da so Rečani to neslavno zadevo opravili skoro na skrivaj. Kar pa je bilo ljudi na tekmi, so bili dovolj glati.

Sicer so bili domačini znaten del tekme v premoči in so sploh imeli na igrišču glavno besedo. Toda dali so se ugnati po protivnikovi premeteni taktiki, s katero se je skoro ves čas branil in uprizarjal le od časa do časa nagle prodore v nasprotno polovico. Tako je prišlo do tega, da so Rečani po vodstvu v prvem polčasu morali pozneje dovoliti nasprotniku tri zgoditke, dočim so sami le enkrat potresli mrežo. S tesnim rezultatom so zgubili tekmo in, seveda, obe točki.

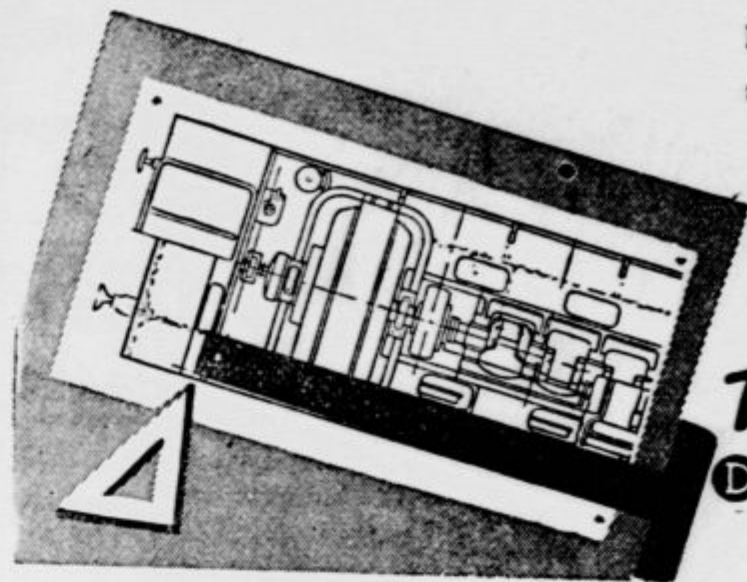
Ne glede na poraz so bili Rečani, vsaj v polju, gotovo boljše moštvo. Še vedno pa niso prišli v formo, ki so jo pokazali začetkom sezone, dasi so, to je treba tudi priznati, dali boljše partijo kot minulo nedeljo proti Slovanu. Napad je še vedno izdatno slab, kar prihaja bržčas odot, ker je Erman v zadnjih časih zelo komoden. Slanina pa izven forme. Nekoliko se trudi Cankar v zvezi, vendar do prave homogenosti tak kvintet ob takih pogojih ne more priti. Napis si je res izdelal par lepih prilik, kaj pa vse pomaga, ko ni nikjer odločne poslednje poteze. Počasna in flegmatična igra srednjega krila ni bila niti napadu niti obrambi v korist, dober je bil v srednji vrsti le levi krilec. Obramba je bila v svojem delu ves čas zelo nesigurna.

Trboveljčani so se zopet pokazali kot borbeno moštvo z dobrim startom. Napad so imeli ves prvi polčas sicer popolnoma v razvalinah, iz katerih je bil viden le res dobri Sajovic v sredini, toda v drugem polčasu se je ta del moštva odločno popravil, po levem krilu so speljali precej nevarnih napadnih akcij, a Sajovic v sredini je bil na dobrem strelu; sam je dal dva gola. Hlafi so ves čas igrali samo defenzivno, le proti koncu igre so se spustili tudi v pomoč svojemu napadu in od tedaj se je Amater povzpela do premoči v polju. Obramba je bila v celoti še dokaj zanesljiva, zelo dober levi branilec Suštar, ki se odlikuje tudi po nevarnih prostih strelh; prvi gol za Amaterja je zabil on iz direktnega udarca.

V vodstvo so prišli Rečani zadnjo sekundo prvega polčasa iz kota, ki ga je Jež zabil naravnost v mrežo. V prvi minuti po odmoru je Suštar s kazenske črte poslal prosti strel v mrežo. Vodstvo za Amater je četrto ure pozneje dosegel Sajovic, po preteku še nadaljnje četrte ure je isti Sajovic pretvoril idealen predložek z levega krila, in s tem je bila tekma v glavnem že odločena. Sicer so Rečani že po par minutah po Cankarju iz gneče znižali na 3:2, vendar je bila njihova stvar že brezupna, ker je medtem prešel Amater v ofenzivo in imel celo priliko, da bi zvišal rezultat.

Sodil je g. Pečar dobro in objektivno.

Kupujte domače blago!

Na vsak milimeter mora biti tukaj točno. Tehničar Vam lahko pove, koliko pomaga vzorna razsvetljava pri takem delu.

Barvano točno delo pri žarnici

Tungstram

MITKA V DVOJNI VIJAČNICI

Slovan : Korotan 2 : 1 (1 : 1)

Kranj, 25. oktobra.

V nadaljevanju tekmovanja za podsavezno prvenstvo je danes gostoval ljubljanski Slovan proti kranjskemu Korotanu. Priredil je kranjskim sportnikom nepričakovano presenečenje s tem, da je domače moštvo tesno porazil.

V vsehkozi fair igri je bil v prvem polčasu Korotan sicer v premoči, ni pa utegnil tega izraziti v številki. V tem delu igre je imel mnogo dela Slovanov vratar Gašperšič, ki je držal tudi najtežje žoge. V vodstvo je prišel Korotan po Kaljdičju, ki je center z desnega krila iz gneče potisnil preko črte. Iz podobne situacije je prišel Slovan do izenačenja: centerpas desnega krila je pred Korotanovim golom povzročil zmedo, iz katere se je na mah žoga znašla v mreži.

V začetku drugega polčasa je Slovan zelo pritnil. V 10. min. diktrira sodnik zaradi nastreljanje roke problematično enajstko, ki jo Doberlet sigurno pretvori. Odslej se Slovan poslužuje obrambne taktike, deloma zavlačuje igro in drugi rezultat. To se mu posreči do konca igre.

V Korotanovem moštvu se je izkazal Unterreiter, omeniti je še levega krilca Sagadina, Slovan pa je imel najboljši moči v vratarju in v napadalcu Doberletu.

Sodil je g. Kušar precej nezanesljivo.

V Mariboru sta se danes vršili kar dve prvenstveni nogometni tekmi, in sicer na raznih igriščih. Železničarji in ČSK sta odigrala svojo tekmo na igrišču Železničarja, dočim sta Maribor in Celje merila svoje moči na Rapidovem igrišču. Na obeh tekmah se je zbralo le po 400 gledalcev.

Železničar : ČSK 2 : 1 (1 : 1)

Ta tekma je bila v začetnih fazah precej razguzana in medla, pozneje pa je bila povsem odprta in je zelo pridobila na živahnosti. Proti koncu prvega polčasa je bilo opaziti lepe kombinacije, amesne prenose in živahne napadalne in obrambne akcije. Pred vrati je bilo na obeh straneh nekaj zrelih situacij, od katerih pa sta oba napada izkoristila le po eno. V drugem polčasu je igra postala ostrjša, tako da je moral sodnik večkrat posredovati ter izključiti na obeh straneh po enega igralca, obenem pa prisoditi enajstmetrovko, ki pa so jo domači zastreli. Zmagonosni gol je bil 10 min. pred koncem iz zrele pozicije po Bačniku. Železničar je danes nastopil v nekoliko spremenjeni postavi, ki pa ni zaigrala boljše od enajstovke, ki je igrala preteklo nedeljo proti Mariboru. Dobra je bila ožja obramba in deloma tudi krilska vrsta, dočim je napadu manjkalo odločnosti pred nasprotnim golom. Moštvo pa je v ostalem zaigralo z velikim elanom in poštvovalnostjo, zaradi česar je posebno v drugem polčasu popolnoma prevladovalo na polju.

Gostje so imeli močno zaslonbo v ožji obrambi, ki je opravila najtrši del posla. Krilci so po dobrem uvodu precej popustili. Napad ni bil homogen in mu je zlasti primanjlovalo dobrega strelca. Tekmo je sodil g. Mrdjen iz Ljubljane v splošnem dobro in objektivno.

V predtekmi je rezerva Železničarja zmagala nad Slavijo s Pobrežja s 4:1.

Maribor : Celje 2 : 1 (1 : 0)

Celjani, ki so danes v letošnji jesenski sezoni drugi nastopili v Mariboru, so tekmo izgubili šele po trdem boju. Tekma je bila izrazita borba za točko ter je bila ves čas zelo napeta. Zmagalo je moštvo, ki je imelo boljše strelce. V prvem polčasu je bilo domače moštvo v rahli premoči, po odmoru so pa dominirali Celjani, Zmaga Maribora je kazala biti mnogo višja, ker so domači do 12 min. drugega polčasa vodili že z 2:0. Vsa prizadevanja in napori goslov, da bi zmanjšali razliko so

se izjalovili, dokler se Celjanom ni posrečilo iz enajstmetrovke zabiti častni gol.

Najboljše moči sta imela oba nasprotnika v ožji obrambi, pri tem pa so imeli domači najhjen plus v krilski vrsti. Domači napad je imel v Milošu na desnem krilu. Celjani pa v Pfeiferju na levem krilu svoje najboljše moči.

Sodil je g. Nemec, ki je s svojimi odločitvami oškodoval obe stranki, v splošnem pa je bil objektivno.

V predtekmi je rezerva Rapida porazila v prijateljski tekmi rezervno Maribora s 6:2 (3:1).

Rapid : Atletiki 6 : 0 (3 : 0)

Dirka na grad

Ljubljana, 25. oktobra.

Krasna jesenska nedelja je bila kakor naša ustvarjena za motociklistično dirko na Grad, ki jo je priredil danes popoldne Hermes, v spomin na lanski prvi dirki tragično preminulega dirkača Staneta Seuniga. Za prireditve je med občinstvom vladalo izredno zanimanje. Goste trume gledalcev so na vsej progi tvorili gosti špalki, na begovih grajske planote pa je bila gneča skoraj življenjsko nevarna. Občinstvo je bilo zelo nedisciplinirano in zlasti otroci so ves čas šlihi na ceto, vendar je bila policijska straža dovolj močna, da je vzdrževala red. Dirki je prav gotovo prisostvovalo okoli 5000 gledalcev, med njimi nad polovico zastopniki. Med gledalci je bil tudi ban g. dr. Natlačen, pokrovitelj prireditve, ki je daroval klubu kot trajno prehodno darilo krasen zlat pokal, tako zvrni »Seunigov memorial«. Pokale so darovale tudi razne tvrdke, in sicer Jax za najboljšega dirkača na motorju znanke »Diamant«, Jurij Klein pa lepo stekleno vazo z enako gravuro za najboljšega Hermežana itd.

Sodelovalo je skoraj 20 dirkačev Hermesa in Ilirija, ki so dirkali vsak po dvakrat v svoji kategoriji. Najboljši vtis je zapustil Breznik, ki je vozil ovinke z občudovanja vredno tehniko in drznostjo. Dirka se je pričela s polurno zamudo ob 14.30 in je trajala dve uri in pol.

Tehnični rezultati so bili:

175 ccm turni: 1. Vidmar Stane (Hermes) na Herkulesu 1:40, 2. Kavčič (Hermes) Sachs 1:44,2, 3. Korintnik (Hermes) Diamant 1:45,8

250 ccm turni: 1. Starha (Hermes) 1:12,2, 2. Vidmar (Hermes) 1:12,4, 3. Pavčič (Hermes) 1:15,2

250 ccm sportni: Breznik (Autoklub) DKW 0:45,1 (najboljši čas dneva), 2. Hribernik Karel (Hermes) 1:07,1, 3. Omota (Hermes) NSU 1:12

350 ccm turni: 1. Kavčič (Hermes) 1:09,4, 2. Korošec (Hermes) 1:14,4

350 ccm sportni: 1. Šiška (MK Ilirija) AJS 0:56,3

500 ccm turni: 1. Grašič (Ilirija) 1:08,8, 2. Hribernik Friderik (Hermes) 1:09,4

500 ccm sportni: 1. Polak Franc (Hermes) BSA 0:56,1, 2. Sušnik (Hermes) Rudge 0:57,4, 3. Poljšak (Hermes) Ariel 0:58,4

750 ccm turni: Schweitzer (Hermes) Ardie 1:07,6

1000 ccm sportni: Luckman (Ilirija) Indian 0:56, 2. Zajc (Hermes) Indian 1:00,4

Občni zbor olimpijskega odbora. V Zagrebu je bil v soboto občni zbor JOO, na katerem so bila soglasno sprejeta poročila glavnega tajnika Dobrina in blagajnika prof. Jankoviča. Stara uprava je dobila razrešnico z zahvalo. V novi odbor, ki bo vodil priprave za XII. olimpijado v Tokiju, so bili izvoljeni večinoma stari člani tega odbora z dr. Stevanom Hadžijem na čelu. Tretje podpredsedniško mesto zavzema dr. Ciril Pavlin iz Ljubljane.

Brez posebnega obvestila.

F

Zapustil nas je za vedno naš predobri in skrbni soprog, oče, stari oče in tast, gospod

MIJO ŽAGAR,
nadučitelj v pokoju.

Pogreb dragega očeta se bo vršil v torek, dne 27. t. m. ob 4. uri popoldne na pokopališču v Brežicah.

Brežice ob Savi, Kočevje, Ljubljana, Bohinjska Bistrica, dne 25. oktobra 1936.

FRANJA, soproga; BOGOSLAV, MARICA, OTOKAR, BOGDAN, MILAN, otroci; ZLATA in ALOJZIJA, snahi; MILENKA in MILANČEK, vnuka.

TEDEN DNI FILMA

Vsi poznamo ta obraz: Wallace Beery! — Ni lep, toda junaški. Tak je v svojem novem filmu »Garcia«.

Nova vsebina umetniškega filma

Občinstvo se je po vsem svetu naveličalo klica in plehkih operet, s kakršnimi nas že vsa leta od pričetka zvočnega filma zalaga zlasti nemška filmska industrija. Iz Amerike poročajo, da so pisli libretov za filme in producenti v Hollywoodu prišli na posebno idejo, kako naj čudežje iščejo snovi za dobre umetniške filme. Res je, da se tudi v Ameriki producira mnogo klica za široke mase, toda število umetnin vsako leto relativno daleč prekaša razmerje v Evropi.

MPPDA se imenuje vrhovna organizacija ameriške filmske industrije, ki je pravkar objavila statistiko, po kateri kasirajo ameriški kinematografi samo tedaj vstopnino od 36 milijonov Američanov, če jim nudijo res dobre filme. Teh 36 milijonov tvorijo nameščenci, učitelji, dijaki in drugi, ki zahajajo po statistiki manj kakor enkrat na mesec v kino. To je na pogled precej abnormalno v deželi, ki je tako velika, kakor vsa Evropa in kjer imajo samo v enem mestu, v New Yorku, stalno gledališče. In česa si želijo ti redki obiskovalci kinematografov? Klasičnih, literarnih, zgodovinskih ali kulturno zanimivih problemov, ne pa solzavega ljubljena in bedastih potegavščin, ne divjakega krohotanja in

ofrkanih tepcev, še manj pa takih komikov in dovptov, pri katerih se moraš s kurjim peresom ščegetati pod nosom.

Statistika tega podjetja navaja 18 knjig, ki so najslavnejše v svetovni literaturi. Od teh jih je 16 že služilo za film. Prvo na tem seznamu je Sveto pismo, knjiga vseh knjig, katere so od Gutenbergovih časov dalje natisnili nič manj kakor 675 milijonov izvodov. Po svetem pismu je bila ustvarjena že cela vrsta filmov, da imenujemo samo poglavitne: »Deset zapovedi«, »Kralj kraljeve«, »Nočova barka«, in »Golgot«. Svetemu pismu sledi Shakespeare, ki doživlja letos vstopanje v film. Njegova ljubka komedija »Kar hočete« bo iznova ponesla po vsem svetu moč njegove čudovite poezije. Pa tudi pripovedniki in klasiki, ki so še nedavno izšli, so namenjeni tem 36 milijonom sovražnikov filma. Pred kratkim so iznova posneli film »Trije mušketirji« po Dumasjevem romanu in tako bodo njegovi nesmrtni junaki v filmu napolnili tudi izpregovorili.

Prvič v zgodovini filma bodo posneli tudi — pesem. Ena izmed ameriških filmskih družb filma namreč znano junaško pesem Rudyarda Kiplinga »Gunga Din«, ki popisuje usodo dečka, ki je angleškim regi-

mentom v Indiji prinašal vodo. To pesem zna skoraj vsak angleško govoreč otrok na pamet. Razen tega pride do veljave tudi angleškega romantika v filmu »Ivanhoe«, prirejenem po svetovno znanem Scottovem romanu, ki ga imamo pri nas v Levstikovem prevodu. Eno najpomembnejših filmskih del pa bo letos nova inscenacija »Marije Stuart«, v kateri bo igrala glavno vlogo Katarina Hepburnova. Z dovoljenjem ameriškega prosvetnega ministrstva je poslala filmska družba vsem ameriškim učiteljem in učiteljicam posebno knjižico, ki popisuje zgodovino škotske kraljice in je opremljena s slikami iz tega filma. Tako znajo ameriške filmske družbe vpreči vse sloje v svojo reklamo. Na eni strani bodo s to knjižico dobili učenci zanimivo zgodovinsko delo, na drugi strani pa jih bodo z njeno pomočjo pridobili, da si bodo ta film ogledali.

Filmski naslovi

Statistika je moderna znanost in nič ni več obvarovanega pred njo. Najmanj seveda filmska industrija. Tako se je v Berlinu našel statistik, ki je preštudiral 17.000 filmskih naslovov in pri tem uvidel, da se dajo tisoči od teh sestaviti z nekaterimi besedami, ki se venomer ponavljajo.

Tole so besede, ki jih za povrstjo nahajamo v raznih naslovih filmov: pustolovščina, doživljaj, noč, žena, ljubezen, igra, hrepenenje, škandal, svet, kralj ali car, dekle ali devotka, madme, milijon, skrivnost, erce, pesem, melodija... Izmed mest pa so najpogostejša: Pariz, Dunaj, Budimpešta, Benetke, New York, Monte Carlo in London.

Produkcija Ufe

Glavna nemška produkcijska tvrdka Ufa je za letošnjo sezono pripravila 27 velikih zabavnih filmov, od tega: 15 lastnih in 12 po naročilu drugih podjetij. Nadalje je pripravila 30 kratkih filmov.

Žena v sodobnem svetu

Ženske v policijski službi

Skoro po vseh kulturnih državah je že prodirlo spoznanje, kako potrebno je, da se tudi ženske zaposlijo vsaj v nekaterih področjih obsežnega delokroga policije. Tu prihajajo v poštev v prvi vrsti oni uradi, kjer imajo opravka z varnostnimi in ženskimi delikventi. Mislim, da je vsakemu jasno, zakaj zahtevajo ženske ta delokrog zase, a kljub temu marsikje, na pr. pri nas tega nečje razumeti.

Najširši delokrog imajo policistke na Angleškem. Njihovemu zgledu so sledile tudi druge države, povsod v zadovoljstvo in v blagor skupnosti. Na ženskem kongresu v Dubrovniku je vzbujala posebno pozornost poljska delegatkinja, ga. Paleolog Stanislava, ki je nastopala na vseh javnih prireditvah v krogu policijskega komandanta. To mesto zavzema poleg svoje tovarišice Sofije Polerske, ki je tudi bila v Dubrovniku. Obe sta podali nekaj zanimivih informacij o delovanju ženske policije na Poljskem. Po budo za ustvaritev poljske ženske policije je dal »Poljski odbor za pobijanje suženjstva otrok in žensk«. Svoje prizadevanje je odbor utemeljeval s mnenjem, da je ženska narava mnogo bolj ustvarjena za borbo proti socialnemu zlu, zlasti takšne vrste kakor je zloraba žensk in otrok. Korak poljske oblasti, da so sledile zahtevi tega odbora, ustreza mednarodnemu dogovoru o pobijanju trgovine z dekleti, ki ga je podpisala tudi Poljska.

Že leta 1925 so odprli na Poljskem poseben tečaj, kjer se je 29 žensk pripravljalo za policijsko službo; 25 udeleženek je bilo prideljeno preiskovalnemu oddelku v Varšavi, ostale štiri pa so bile prideljene enakemu oddelku v Lodzu. Praksa je kmalu pokazala upravičenost ženskih policijskih oddelkov, ki so našli mnogo priznanje pri oblastvih, zlasti ker je bilo tudi ljudsko mnenje takoj na strani žensk. Prihodnjega tečaja, ki je bil leta 1929 se je ude-

ležilo že 37 žensk, vse so bile takoj nameščene in delokrog ženskih policijskih nameščen se vedno bolj širi. Tudi druga mesta Poljske so se začela obračati na vrhovno poveljstvo državne policije, naj jim dovolijo ženske oddelke. Sledil je še tretji tečaj in sprico rastoče potrebe po ženskih policistkah se je ustanovil poseben odsek pod vodstvom strokovnjakinje, ki naj prouči delokrog in vohče celokupno vprašanje ženske policije. Na podlagi izsledkov tega proučevanja se je ustanovila pri državni policiji v Varšavi posebna divizija ženske policije s 158 policijskimi nameščenkami in s posebno upravo, kateri na čelu je še danes omenjena g. Stanislava Paleolog.

Ženski oddelki se bavi predvsem z omišmi opravi, ki spadajo v socialni delokrog policije v najširšem smislu, prireja poučne tečaje za svoje nameščence ter skrbi za zboljšanje njihovega stanovskega položaja. Njegovo zanimanje je posvečeno zlasti odpravi prostitucije, zlorabi žensk in otrok po raznih službah ter borbi proti pornografiji in proti javni nemoralnosti. V ta namen so ženske policistke v zvezi z vsemi socialnimi ustanovami in društvi in delajo z njimi roko v roki za doseg obsežnih smotrov. V današnjih časih brezposelnosti so posebno pogosti primeri, ko je treba zasledovati osebe, ki izrabljajo bedo žensk, ki ostanejo na cesti brez zaslužka. Na drugi strani pa si stavlja ženski oddelki policije kot posebno nalogo, bednim ženskam, ki so na poti v zlo, dejansko pomagati, toda ne s kaznijo in prisilno delavnico, temveč s tem, da jim omogočijo pošteno preživljanje. Prav zato skušajo dobiti stike z vsemi mogočimi ustanovami. Na ta način ubogajo ženske, ki padejo v roke policije, nimajo občutka, da so zasle v neki sovrazen svet, ki jim bo vtisnil za vse življenje pečat sramote, temveč imajo blagodejen občutek, da je tu nekdo, ki jim ho-

le bomo nekakšen večni trak, ki teče potem skozi stroj za izbokli tisk. Če so pasovi površno zlepljeni, se pogosto zgodi, da se obe sliki ne ujemata in da je relief premaknjen. Zgodi se tudi, da peremo v vodi znamke te vrste in da kar naenkrat dobimo namestu ene dve, ker smo pač nalehali na znamko, ki je bila tiskana na zlepljenem robu dveh pasov.

To so v glavnem načini mehničnega tiska. Imamo pa tudi znamke, ki so prav za prav samo žigi iz gumij, lesa ali kovine. Natisnili so pa na cele pole in potem izrezali. Med najbolj znanimi in najbolj redkimi znamkami te vrste so stare romunske.

Edinstvene so znamke, izdelane s pisalnim strojem (prve izdaje Britanske Ugande) in znamke, ki so v resnici kopirane fotografije (znamke iz Mafekinga med bursko vojno).

Pri izdelovanju poštnih znamk se zgodi pogosto nehoti (zadnje čase žal navadno hote), da so znamke napačno tiskane. Časih so izdelane v nepravilni barvi ali pa kako drugače narobe. Te makulature imenujemo navadno pogrešne tiske, kar pa prav za prav niso zmerom. S temi pogrešnimi tiski se uganjajo pogosto velike sluparje, ker prodajajo izkušeni zbiratelji začetnikom kakšne malenkostne napake ali različice v barvah, časih celo na kemičen način pobarvane znamke za drag denar, kot pogrešne tiske. V filateliji je treba namreč ostro ločiti prave pogrešne tiske.

O pogrešnem tisku lahko govorimo pri tistih znamkah, pri katerih kaže znamka nekaj drugega, kakor pa je bilo nameravano. Če je tisk pogrešen v barvi, je vsa po-

čeno dobro, ki mu je v resnici pri srcu njihova usoda.

Območje ženske policije na Poljskem je bilo razširjeno leta 1935. To leto so dobile policistke uniformo ter so jim bili poverjeni vsi posli, ki obravnavajo prestopke maloletnih oziroma proti njim. Pod vplivom ženske policije so se osnovali povsem ločeni oddelki za maloletne, tako, da so povsem obvarovani pred kvarnim vplivom starih zločincev. Ti maloletni pridejo pod vodstvo žensk, ki imajo posebno pedagoško izobrazbo ter skrb, da so otroci deležni pouka in razvedrila, ki jim ga nudijo igre in radio. Odnos policistk do maloletnih temelji na treh principih: 1. ravnanje mora biti dobrohotno, tako da se otrok počuti kot v družini, katere pozitivni vpliv je doslej pogrešal; 2. v otroku je treba dvigniti moralni nivo, to se pravi, vzbuditi mu je treba spoznanje vrednosti moralnega življenja. Tudi zavoljo teh otrok je potrebno, da je uprava ženske policije v stalnem stiku z vsemi mogočimi društvi in ustanovami, če hoče, da se njeno delo nadaljuje tudi še potem, ko je mladostnik razrešen njegove neposredne vpliva.

Poljska policistka

Delo ženske policije ima posebno vrednost zato, ker je vseskozi preventivnega značaja. Ženske, ki se hočejo posvetiti temu delu, se morajo odlikovati predvsem s visoko moralnostjo. Kandidatke morajo dovršiti 5 do 6 razredov srednje šole ter biti aktivne v kaki socialni organizaciji, biti pa mora tudi močna in zdrava. Manjše število jih sprejmejo tudi z akademsko izobrazbo. Vsaka mora napraviti najprej poseben tečaj, kjer pridobi najpotrebnejše znanje iz strokovnih predmetov, zlasti iz prava, državnostanstva in sociologije; veliko važnost polagajo tudi na telovadbo. Po končani teoretični izobrazbi se začne praktična priprava pod strokovnim vodstvom. 25. oktobra se bo pričel nov tečaj, za katerega se je prijavilo 52 udeleženk.

Poljakinje trdijo prepičano in samozavestno, da dosežanji uspehi popolnoma opravičujejo obstoj ženske policije, ki postavlja svoje delo na načelo, da se zlo ne da odpraviti z brezdušnim in neusmiljenim kaznovanjem, temveč je treba predvsem vestno preiskati okoliščine in se boriti proti njim.

Zanimivo je tudi kako so na Poljskem organizirane policijske nameščence. Poleg strokovne organizacije obstoja od l. 1927 še posebna organizacija z imenom »Rodnina Policijna«. Članice društva so matere, žene, sestre in hčerke aktivnih policijskih uradnikov in tudi vseh onih, ki so kdaj bili v policijski službi. Organizacija ima svoje podružnice že po vsej državi. Njen smoter je skrb za vdove, sirote in družine policijskih uradnikov in nameščenec. Vsem tem nudi pomoč v primerih bolezni in brezposelnosti.

Willy Birgel ni novo ime. Pač pa je nov njegov film »Poslednji akord«, v katerem igra generalnega glasuena direktorja Garvenberga. Z njim se uveljavlja nova madžarska moč Marija Tasnady

FILATELIJA

Navadno tiskajo znamke v treh vrstah tiska: bakrotisku, knjigotisku in kamnotisku. Ti osnovni načini tiska imajo seveda vsak še več posebnih tehnik. Predaleč bi prišli, če bi hoteli podrobno razpravljati o vsaki posamezni. Zato naj bodo dovolj samo kratki opisi, da bodo imeli zbiratelji približen pojem o njih.

Bakrotisk ali globoki tisk ima svoje ime zaradi tega, ker se slika vreže, vtisne ali vjedka v gladko ploščev. V to poglobljeno sliko se potem s pomočjo barvnega valja vtisne barva. Ker je ostala ploščev gladka, se je barva ne prime. Papir se zaradi velikega pritiska stisne k plošči in vzame iz vdolbin barvo. Čeprav pri globokem tisku ne uporabljajo samo bakrenih plošč, ampak tudi jeklene in cinkove, vendar imenujemo navadno ta način tiska v tiskarstvu pod skupnim imenom bakrotisk. Dosti je znamk, pri katerih se na prvi pogled spozna, da so izdelane v bakrotisku (na pr. avstro-ogrsko vojna pošta) vendar pa se ne da ugotoviti, ali je znamka izdelana z bakrenimi ali jeklenimi ploščami. To je pa pri filatelistu postranskega pomena, ker mora ločiti samo osnovne načine tiska in so navadno po katalogu vse te vrste znamk, pa naj bodo že z bakrenimi, jeklenimi ali cinkovimi ploščami, označene kot bakrotisk.

Ker pri tem načinu papir vselej zmoli, preden ga da v tiskarski stroj, da se čim tesneje oprime plošče, je seveda samo ob sebi umevno, da se papir najprej

raztegne, po sušenju pa spet skrči. Tako nastanejo razlike v velikosti posameznih znamk, ki znašajo časih pri posameznih znamkah do 1 mm. Razlika je navadno v tisti smeri papirja, v kateri teko papirna vlakna.

Pri knjigotisku je na tiskalni plošči slika vzvišena. To obratno sliko imenujemo kliše. Kliše je lahko izdelan v tehniki lesoreza, v rastrskem cinku in na galvanoplastičen način. Časih so uporabljali tudi samo ročni stavek, to se pravi posamezne premakljive črke in okraske, iz katerih so potem sestavili znamko. Tiskajo se znamke na ta način, da se vzvišeni obrisi slike namažejo z barvo in se potem odtisnejo na papirju. V splošnem uporabljajo pri tej vrsti tiska tako imenovani črtni kliše z debelejšimi črtami za razliko od rastrskega klišeja. Rastrski kliše napravijo na ta način, da prenesejo sliko na kovinsko ploščo s preložitografiranjem in jo tam nekako nazkroje na brez števila majhnih pik, na katere se potem prime barva. To je isti način, kakor ga opažamo pri časopisnih slikah. Tam bomo že s prostim očesom opazili, da je vsa slika prav za prav samo skupina majhnih pik.

Kamnotisk je bil v prvotnem pomenu besede način tiska, ki je bil podoben bakrotisku. Tudi tu je bila slika vdolbena in sicer z iglo, toda ne tako globoko kakor pri bakrotisku. Ta način tiska pa je primeren samo za prav majhne naklade. Za pravi kamnotisk vzamejo navadno samo

oljnate odtise z originalnega kamna in jih potem prenesejo na večji kamen, po katerem šele začno znamke tiskati. Tudi slike v bakrotisku in knjigotisku se lahko prenesejo na isti način na kamen.

Med tem ko se pri bakrotisku navadno vidijo na beli strani vzbočeni obrisi slike, sta obe strani znamke pri kamnotisku čisto gladki.

Razen teh treh načinov uporabljajo pogosto še tele vrste tiska:

Bakrov svetilnik, v katerem so na primer izdelane poslednje bavarske znamke s sliko kralja Ludwiga. Ta tisk je nekakšen bakrotisk, pri katerem se slika prenese na fotografski način na bakren valj in izjedka.

Offset (gumijev tisk), ki so ga prvič uporabili pri nemški znamki za 1 marko s sliko berlinske pšte, je posreden način tiska, pri katerem prenesejo sliko navadne s pomočjo fotografiranja na cinkovo ploščevino. V offsetnem stroju naredijo potem z nje odtis na gumijasto ploščo in s pomočjo te se potem znamke tiskajo na papir.

Slepi tisk z izboklinami (Prägedruck) je navadno v zvezi s knjigotiskom. Tu izdelujejo marke na dva načina. Časih gresta skozi stroj za knjigotisk dve plošči, od katerih naredi ena tisk v barvi, druga pa vtisne izboklo sliko na slepo, to se pravi brez barve, ali pa uporabijo za slepi tisk ali dve plošči, od katerih vtisne ena izbokline, druga pa vbočline. Tretji način tega tiska je dosti bolj zamuden tu je barvni del znamke že natisnjen na ozkih pasovih, ki jih je treba zlepti, da

oljnate odtise z originalnega kamna in jih potem prenesejo na večji kamen, po katerem šele začno znamke tiskati. Tudi slike v bakrotisku in knjigotisku se lahko prenesejo na isti način na kamen.

Med tem ko se pri bakrotisku navadno vidijo na beli strani vzbočeni obrisi slike, sta obe strani znamke pri kamnotisku čisto gladki.

Razen teh treh načinov uporabljajo pogosto še tele vrste tiska:

Bakrov svetilnik, v katerem so na primer izdelane poslednje bavarske znamke s sliko kralja Ludwiga. Ta tisk je nekakšen bakrotisk, pri katerem se slika prenese na fotografski način na bakren valj in izjedka.

Offset (gumijev tisk), ki so ga prvič uporabili pri nemški znamki za 1 marko s sliko berlinske pšte, je posreden način tiska, pri katerem prenesejo sliko navadne s pomočjo fotografiranja na cinkovo ploščevino. V offsetnem stroju naredijo potem z nje odtis na gumijasto ploščo in s pomočjo te se potem znamke tiskajo na papir.

Slepi tisk z izboklinami (Prägedruck) je navadno v zvezi s knjigotiskom. Tu izdelujejo marke na dva načina. Časih gresta skozi stroj za knjigotisk dve plošči, od katerih naredi ena tisk v barvi, druga pa vtisne izboklo sliko na slepo, to se pravi brez barve, ali pa uporabijo za slepi tisk ali dve plošči, od katerih vtisne ena izbokline, druga pa vbočline. Tretji način tega tiska je dosti bolj zamuden tu je barvni del znamke že natisnjen na ozkih pasovih, ki jih je treba zlepti, da

la v nepravilni barvi ali pa samo ena znamka. V poslednjem primeru je pač zašel en kliše znamke druge vrste v vso polo znamk ene vrste. Tak pogrešni tisk imamo pri nas v prvi tipi portovnih znamk za vse državno ozemlje in sicer pri desetdinarski znamki, kjer je zasle v polo kliše desetparkske portovne znamke. Med barvno pogrešno tisko štejemmo lahko tudi znamko za dva šilinga iz Lübecka, ki ima sicer številko 2, a napis »Zweieinhalb Schilling«. Tu sta slučajno zasle v polo dva taka klišeja. Podobno je tudi s švedsko znamko za 20 öre v opečnati barvi, ki ima napis »trettio öre« (trideset örov).

Pri pretiskih imamo lahko pretisk v napačni barvi ali pa na napačni znamki. Nasprotno pa so obrnjeni pretiski, pri katerih je bila le vsa polja originalnih znamk vložena z napačne strani, samo različek (Abart). Isto lahko rečemo tudi pri znamkah, ki izpremene svoj značaj s preluknjanjem, pa je narobe preluknjana (na pr. bavarske znamke za zeleznico). Pri znamkah, ki so tiskane v dveh barvah z dvema ploščama dobimo časih narobe natisnjeno osredje (nemška znamka po 5 mark iz leta 1905, USA za 90 centov iz leta 1901 itd.). Pogrešne vodne tiske imamo tedaj, kadar je znamka tiskana na papir z vodnim tiskom, ki ni bil zanj namenjen.

Tipe znamk nam dajo razlike na slikah ali na natisu pri isti znamki, ki so nastale zaradi popravkov na ploščah ali delpih izprememb. (na pr. pri filatelistu poslednjih frankovnih znamkah s sliko kralja Aleksandra, kjer imamo tipo s podpisom reza in brez njega). Pri pretiskih imamo pogosto razlike v tipah črk in legi pretiska (nemška pošta v Kini).